
	Propozimi i të gjitha TSO-ve kontinentale evropiane për rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë në përputhje me Nenin 51 (1) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195 të 23 nëntorit 2017 që është rregullore udhëzuese mbi balancimin e energjisë elektrike	PR-MO-13
	<i>ver. 1.0</i>	<i>Faqe 1 nga 14</i>
Departamenti: Operimi i Tregut		Sektori: Barazimi Përfundimtar

**PROPOZIMI I TË GJITHA TSO-VE KONTINENTALE EVROPIANE
 PËR RREGULLAT E PËRBASHKËTA TË BARAZIMIT
 PËRFUNDIMTAR PËR TË GJITHA SHKËMBIMET E
 PAQËLLIMSHME TË ENERGJISË NË PËRPUTHJE ME NENIN 51 (1)
 TË RREGULLORES SË KOMISIONIT (BE) 2017/2195 TË 23
 NËNTORIT 2017 QË ËSHTË RREGULLORE UDHËZUESE MBI
 BALANCIMIN E ENERGJISË ELEKTRIKE**

	Përgatiti/Rishikoi	Kontrolloi	Aprovoi
Emri/Mbiemri	Sherif Dedaqi	Safete Kelmendi	Skender Gjonbalaj
Nënshkrimi			
Data	22.02.2021	12.03.2021	15.03.2021

	Propozimi i të gjitha TSO-ve kontinentale evropiane për rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë në përputhje me Nenin 51 (1) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195 të 23 nëntorit 2017 që është rregullore udhëzuese mbi balancimin e energjisë elektrike	PR-MO-009
	<i>ver. 1.0</i>	<i>Faqe 2 nga 14</i>
<i>Departamenti: Operimi i Tregut</i>		<i>Sektori:Barazimi Përfundimtar</i>

Përmbajtja

Shkurtesat.....	5
Neni 1 Fushëveprimi dhe qëllimi.....	6
Neni 2 Përkufizime dhe interpretime	6
Neni 3 Përgjithësisht mbi rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar	8
Neni 4 Implementim i barazimit përfundimtar të përbashkët.....	9
Neni 5 Funkcionet e barazimit përfundimtar të përbashkët.....	10
Neni 6 Perioda e barazimit përfundimtar	11
Neni 7 Përcaktimi i sasisë për periodë të barazimit përfundimtar TSO – TSO.....	11
Neni 8 Rregullat mbi çmimet për shkëmbimet TSO – TSO brenda SA CE	12
Neni 9 Publikimi dhe implementimi i CCU	14
Neni 10 Gjuha.....	14

	Propozimi i të gjitha TSO-ve kontinentale evropiane për rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë në përputhje me Nenin 51 (1) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195 të 23 nëntorit 2017 që është rregullore udhëzuese mbi balancimin e energjisë elektrike	PR-MO-009
	<i>ver. 1.0</i>	<i>Faqe 3 nga 14</i>
Departamenti: Operimi i Tregut		Sektori: Barazimi Përfundimtar

TË GJITHA TSO-TË E EVROPËS KONTINENTALE KONSIDEROJNË SI VIJON:

Duke pasur parasysh që:

- (1) Ky dokument është një propozim i përbashkët i zhvilluar nga të gjithë Operatorët e Sistemit të Transmisionit në Zonën Sinkrone të Evropës Kontinentale (në vijim referuar si "**TSO-të e CE**") në lidhje me zhvillimin e rregullave të përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet të energjisë së paqëllimshme (në tekstin e mëposhtëm "**shkëmbime të paqëllimshme**") në përputhje me Nenin 51 (1) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195 të 23 nëntorit 2017 për krijimin e një udhëzuesi mbi balancimin e energjisë elektrike (në tekstin e mëposhtëm "**EBGL**"). Ky propozim më poshtë quhet "**CCU**", i cili nënkupton 'rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për Evropën Kontinentale për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë'
- (2) Ky CCU merr parasysh parimet dhe qëllimet e përgjithshme të përcaktuara në EBGL si dhe Rregulloren (EC) Nr 714/2009 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të datës 13 Korrik 2009 mbi kushtet e qasjes në rrjet për shkëmbimet ndër-kufitare të energjisë elektrike (më poshtë "**Rregullorja për Energjinë Elektrike**") si dhe Rregullorja (KE) Nr 2017/1485 e datës 2 gusht 2017 për krijimin e një udhëzuesi mbi operimin e sistemit të transmetimit të energjisë elektrike (më poshtë referuar si "**SOGL**"). Qëllimi i EBGL është integrimi i tregjeve balancuese të energjisë. Integrimi i tregjeve balancuese të energjisë duhet të lehtësohet me krijimin e platformave të përbashkëta Evropiane për operimin e procesit të netimit të jobalanceve dhe mundësimin e shkëmbimit të energjisë balancuese nga rezervat e restaurimit të frekuencave dhe rezervat zëvendësuese. Bashkëpunimi midis TSO-ve duhet të kufizohet rreptësisht në atë që është e nevojshme për projektimin, zbatimin dhe funksionimin efikas dhe të sigurt të këtyre platformave Evropiane.
- (3) Nenin 51(1), 51(3) dhe 51(4) përcakton afatin për dorëzimin e CCU -ve tek autoritetet përkatëse rregullatore dhe disa kërkesa specifike për përmbajtjen e tyre:
 1. Deri në tetëmbëdhjetë muaj pas hyrjes në fuqi të kësaj Rregulloreje, të gjithë TSO-të e një zone sinkrone do të zhvillojnë një propozim për rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar të zbatueshme për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë. Propozimi duhet të përfshijë kërkesat e mëposhtme:
 - (a) çmimi për shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë të tërhequr nga zona sinkrone do të reflektojë çmimet për energjinë balancuese të aktivizuar lart

	Propozimi i të gjitha TSO-ve kontinentale evropiane për rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë në përputhje me Nenin 51 (1) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195 të 23 nëntorit 2017 që është rregullore udhëzuese mbi balancimin e energjisë elektrike	PR-MO-009
	<i>ver. 1.0</i>	<i>Faqe 4 nga 14</i>
Departamenti: Operimi i Tregut		Sektori: Barazimi Përfundimtar

- (rritje) për procesin e restaurimit të frekuencave ose procesin e zëvendësimit të rezervës për këtë zonë sinkrone;
- (b) çmimi për shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë të injektuara në zonën sinkron do të pasqyrojë çmimet për energjinë balancuese të aktivizuar në poshtë (zvogëlim) për procesin e restaurimit të frekuencës ose procesin e zëvendësimit të rezervës për këtë zonë sinkrone;
2. Propozimet e rregullave të përbashkëta të barazimit përfundimtar të shkëmbimeve të paqëllimshme të energjisë ndërmjet TSO-ve do të sigurojnë shpërndarje të drejtë dhe të barabartë të kostove dhe përfitimeve prej tyre.
 3. Të gjitha TSO-të do të krijojnë një mekanizëm të koordinuar për rregullimet (dhe korrigjimet) e barazimeve përfundimtare ndërmjet tyre.
- (4) CCU kontribon në jodiskriminimin dhe transparencën e tregjeve balancuese në pajtim me Nenin 3 (1) (a) dhe Nenin 3 (2) (a) dhe 3 (2) (b) të EBGL, të njëjtat rregulla të barazimit përfundimtar do të zbatohen në të gjithë Zonën Sinkrone të Evropës Kontinentale dhe ato do të jenë në dispozicion të publikut.
 - (5) CCU kontribon në objektivën e rritjes së efikasitetit të tregjeve Evropiane dhe kombëtare balancuese, në përputhje me Nenin 3 (1) (b) të EBGL, duke qenë se programi i kompensimit zëvendësohet me rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar të zbatueshme për të gjithë Zonën Sinkrone të Evropës Kontinentale.
 - (6) CCU e plotëson kërkesën e nenit 3 (2) (h) të EBGL kështu që ky propozim bazohet në standardet evropiane të miratuara që tashmë janë në operim.
 - (7) CCU u zhvillua duke marrë parasysh konsistencën me rregullat e barazimit përfundimtar të shkëmbimeve të qëllimshme të energjisë si rezultat i procesit të rregullimit stabilizues të frekuencës dhe periodës së ndryshimit (rritje / ulje) brenda Zonës Sinkrone të Evropës Kontinentale në përputhje me Nenin 50 (3) të EBGL.
 - (8) CCU u zhvillua duke marrë parasysh konsistencën me rregullat e barazimit përfundimtar të shkëmbimeve të qëllimshme midis zonave sinkrone në përputhje me Nenin 50 (4) të EBGL dhe shkëmbimet e paqëllimshme në përputhje me Nenin 51 (2) të EBGL.
 - (9) Si përfundim, CCU kontribon në objektivat e përgjithshme të EBGL.

	Propozimi i të gjitha TSO-ve kontinentale evropiane për rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë në përputhje me Nenin 51 (1) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195 të 23 nëntorit 2017 që është rregullore udhëzuese mbi balancimin e energjisë elektrike	PR-MO-009
	<i>ver. 1.0</i>	<i>Faqe 5 nga 14</i>
<i>Departamenti: Operimi i Tregut</i>		<i>Sektori: Barazimi Përfundimtar</i>

Shkurtesat

Lista e shkurtesave të përdorura në këtë CCU është si në vijim:

- ACE: Gabim i Zonës Rregulluese
- ACER: Agjencia për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë
- ANES: programet e agreguara dhe të netuara të shkëmbimeve
- CCFR: rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për Evropën Kontinentale për shkëmbimet e energjisë si rezultat i procesit të rregullimit stabilizues të frekuencës dhe periodës së ndryshimit (rritje / ulje).
- CCU: rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për Evropën Kontinentale për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë
- EBGL: Rregullorja e Komisionit (BE) 2017/2195 e 23 nëntorit 2017 për krijimin e një udhëzuesi mbi balancimin e energjisë elektrike
- Rregullorja e Energjisë Elektrike: Rregullorja (EC) Nr 714/2009 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 13 korrik 2009 mbi kushtet për qasje në rrjet për shkëmbimet ndërkufitare të energjisë elektrike
- Zona LFC: zona e rregullimit frekuencë-ngarkesë
- Blloku LFC: blloku i rregullimit frekuencë-ngarkesë
- SA CE: Zona Sinkrone e Evropës Kontinentale
- SOGL: Rregullorja (KE) nr. 2017/1485 e datës 2 gusht 2017 për krijimin e një udhëzuesi mbi operimin e sistemit të transmetimit të energjisë elektrike
- TSO: Operatori i Sistemit të Transmetimit

	Propozimi i të gjitha TSO-ve kontinentale evropiane për rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë në përputhje me Nenin 51 (1) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195 të 23 nëntorit 2017 që është rregullore udhëzuese mbi balancimin e energjisë elektrike	PR-MO-009
	<i>ver. 1.0</i>	<i>Faqe 6 nga 14</i>
Departamenti: Operimi i Tregut		Sektori: Barazimi Përfundimtar

PARAQESIN PËR MIRATIM CCU E MËPOSHTME TE AUTORITETET PËRKATËSE RREGULLATIVE

Neni 1

Fushëveprimi dhe qëllimi

- (1) Rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë siç përcaktohen në këtë CCU janë propozim i përbashkët i të gjithë TSO-ve të SA CE në përputhje me Nenin 51 (1) të EBGL.
- (2) Rregullat e mëposhtme të barazimit përfundimtar janë jashtë fushëveprimit të CCU:
 - (a) rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për shkëmbimet e energjisë të qëllimshme në pajtim me nenin 50 (1) të EBGL;
 - (b) rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e qëllimshme të energjisë në pajtim me nenin 50 (3) të EBGL;
 - (c) rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për shkëmbimet e qëllimshme të energjisë në përputhje me nenin 50 (4) të EBGL
 - (d) rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për shkëmbimin e paqëllimshëm të energjisë në përputhje me Nenin 51 (2) të EBGL.
- (3) Administrimi, ndarja e kostos dhe vendimmarrja do të organizohen sipas kërkesave të EBGL, por nuk janë brenda fushëveprimit të këtij CCU.

Neni 2

Definicione dhe përkufizime

- (1) Për qëllimet e këtij CCU, definicionet e përdorura do të kenë kuptimin e njëjtë me definicionet e përkufizuar në nenin 2 të EBGL dhe në Nenin 3 të SOGL.
- (2) Përveç kësaj, në këtë CCU do të zbatohen definicionet e mëposhtme:
 - (a) "Të dhënat e llogaritjes" janë rezultat i një marrëveshjeje ndërmjet dy TSO-ve në lidhje me energjinë fizike të shkëmbyer nëpër largpërçues ose energjia që konsiderohet që rrjedh nëpërmjet një linje virtuale dhe që paraprakisht janë të validuara (vlerësuara);
 - (b) "CCFR" i referohet 'Propozimit të përbashkët të TSO-ve kontinentale evropiane për rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e energjisë të paqëllimshme si rezultat i procesit të rregullimit stabilizues të frekuencës dhe periodës së ndryshimit (rritje / ulje) në përputhje me Nenin 50 (3) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195 të 23 nëntorit 2017 për krijimin e një udhëzuesi mbi balancimin e energjisë elektrike'

	Propozimi i të gjitha TSO-ve kontinentale evropiane për rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë në përputhje me Nenin 51 (1) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195 të 23 nëntorit 2017 që është rregullore udhëzuese mbi balancimin e energjisë elektrike	PR-MO-009
	<i>ver. 1.0</i>	<i>Faqe 7 nga 14</i>
Departamenti: Operimi i Tregut		Sektori: Barazimi Përfundimtar

- (c) "Perioda e barazimit përfundimtar TSO-TSO" do të thotë, në kontekstin e këtij CCU, njësia kohore për të cilën llogaritet shkëmbimi i paqëllimshëm i energjisë dhe shkëmbimet e energjisë së qëllimshme si rezultat i procesit të rregullimit stabilizues të frekuencës dhe periodës së ndryshimit (rritje / ulje);
- (d) "shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë" janë të barabarta me integralin e gabimit të zonës së kontrollit (ACE) sipas nenit 3 të SOGL mbi një periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO.
- (3) Në këtë CCU, përveç nëse konteksti kërkon ndryshe:
- (a) çmimet për shkëmbimet e energjisë të pa qëllimshme jepet në EUR / MWh;
- (b) "Evropa kontinentale" dhe "SA CE" nënkuptojnë Zonën Sinkrone të Evropës Kontinentale
- (4) Përveç kësaj, nëse konteksti e kërkon ndryshe:
- (a) njëjësi tregon shumësin dhe anasjelltas;
- (b) tabela e përmbajtjeve dhe titujt vendosen vetëm për lehtësi dhe nuk ndikojnë në interpretimin e këtij CCU;
- (c) çdo referencë në legjislacion, rregullore, direktivë, urdhër, instrument, kod ose ndonjë akt tjetër do të përfshijë çdo modifikim, zgjatje afati ose ri-miratim të tij në fuqi.
- (5) Barazimi përfundimtar sipas Nenit 3 (9) të këtij CCU duhet të ndjekë konventën e shenjave në Tabelën 1.

Tabela 1. Rrjedha e pagesës për barazimin përfundimtar të TSO-së sipas CCU

	Çmimi i barazimi përfundimtar TSO-TSO: pozitiv	Çmimi i barazimi përfundimtar TSO-TSO: negativ
Sasia për periudë të barazimit përfundimtar të TSO: pozitiv (eksportet e TSO)	Pagesa për TSO	Pagesa nga TSO
Sasia për periudë të barazimit përfundimtar të TSO: negativ (importet e TSO)	Pagesa nga TSO	Pagesa për TSO

	Propozimi i të gjitha TSO-ve kontinentale evropiane për rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë në përputhje me Nenin 51 (1) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195 të 23 nëntorit 2017 që është rregullore udhëzuese mbi balancimin e energjisë elektrike	PR-MO-009
	<i>ver. 1.0</i>	<i>Faqe 8 nga 14</i>
<i>Departamenti: Operimi i Tregut</i>		<i>Sektori: Barazimi Përfundimtar</i>

Neni 3

Përgjithësisht mbi rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar

- (1) Barazimi përfundimtar i përbashkët i kryer nga TSO-të e SA CE në pajtim me këtë CCU do të përfshijë funksionin e llogaritjes, funksionin e barazimit përfundimtar të CCU dhe faturimin.
- (2) Entiteti ose entitetet e ngarkuara me funksionin e llogaritjes së energjisë në kufi të CCU do të mbledhin të gjitha të dhënat e kërkuara për të llogaritur vlerat e shkëmbimeve të pa qëllimshme për secilën periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO.
- (3) Inputet në funksionin e llogaritjes të CCU do të jenë:
 - (a) të dhënat e llogaritjes së energjisë në kufi për periudën e barazimit përfundimtar TSO-TSO dhe për zonën e LFC të SA CE, duke përfshirë edhe shkëmbimin e energjisë të llogaritur nëpërmjet një linje virtuale;
 - (b) të gjitha programet e agreguara dhe të netuara të shkëmbimeve (ANES) brenda SA CE;
 - (c) sasitë e shkëmbimeve të qëllimshme të energjisë si rezultat i procesit të rregullimit stabilizues të frekuencës dhe periudës së ndryshimit (rritje / ulje) sipas Nenit 50 (3) të EBGL.
- (4) Rezultat i funksionit të llogaritjes të CCU do të jetë sasia e shkëmbimeve të energjisë të paqëllimshme për secilën periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO brenda SA CE.
- (5) Entiteti ose entitetet të cilave u është besuar funksioni i barazimit përfundimtar të CCU do të mbledhë të gjitha të dhënat e kërkuara për të llogaritur çmimin e shkëmbimit të energjisë të paqëllimshme për secilën periudë të barazimit përfundimtar të TSO-TSO dhe do të llogarisë rezultatin financiar dhe rrjedhat financiare për çdo bllok LFC ose zonë LFC:
- (6) Inputet në funksionin e barazimit përfundimtar të CCU do të jenë:
 - (a) sasitë e shkëmbimit të energjisë të qëllimshme si rezultat i procesit të rregullimit stabilizues të frekuencës dhe periudës së ndryshimit (rritje / ulje) në përputhje me Nenin 7 të CCFR dhe shkëmbimin e energjisë të paqëllimshme në përputhje me Nenin 7 të këtij CCU;
 - (b) çmimi i tregut një ditë para për secilën zonë LFC në SA CE, në përputhje me Nenin 8 (1) (a) të këtij CCU;
 - (c) devijimin mesatar të frekuencës për secilën periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO të SA CE e cila përcaktohet nga një TSO e paracaktuar;

	Propozimi i të gjitha TSO-ve kontinentale evropiane për rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë në përputhje me Nenin 51 (1) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195 të 23 nëntorit 2017 që është rregullore udhëzuese mbi balancimin e energjisë elektrike	PR-MO-009
	<i>ver. 1.0</i>	<i>Faqe 9 nga 14</i>
<i>Departamenti: Operimi i Tregut</i>		<i>Sektori: Barazimi Përfundimtar</i>

- (7) Funkzioni i barazimit përfundimtar CCU do të jep rezultatet vijuese:
- (a) çmimin për shkëmbimet e energjisë të paqëllimshme për secilën periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO.
 - (b) rrjedhat financiare ndërmjet të gjitha blloqeve LFC ose zonave të LFC në SA CE si rezultat i shkëmbimit të energjisë të paqëllimshme për secilën periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO.
- (8) Të gjitha sasi të shkëmbimeve të energjisë të paqëllimshme të llogaritura për secilin bllok LFC ose zonë LFC për secilën periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO, në përputhje me Nenin 7 të këtij CCU, do të paguhen me të njëjtin çmim të llogaritur për atë periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO në përputhje me nenin 8 (1) dhe 8 (2) të këtij CCU.
- (9) Barazimi përfundimtar do të realizohet në nivelin e zonave LFC përveç nëse:
- (a) të gjithë TSO-të e një blloku të vetëm LFC bien dakord për barazim përfundimtar të përbashkët të zonave të tyre LFC; ose
 - (b) disa TSO të një blloku të vetëm LFC bien dakord për barazim përfundimtar të përbashkët të zonave të tyre LFC:
- (10) Entiteti ose entitetet të cilave u është besuar detyra e faturimit duhet ti faturojnë TSO-ve të SA CE sipas rezultateve të funksionit të barazimit përfundimtar së CCU.
- (11) Të gjitha TSO e SA CE do të pranojnë rrjedhat financiare të llogaritura dhe janë të detyruar të paguajnë sipas tyre. Rrjedhat financiare duhet të rishikohen në rast se gjendet një gabim në llogaritjet ose në të dhënat hyrëse në llogaritje.

Neni 4

Implementimi i barazimit përfundimtar të përbashkët

- (1) Të gjitha TSO-të e SA CE zbatojnë rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar brenda 12 muajve pas miratimit të këtij CCU, në përputhje me Nenin 5 (5) të EBGL.
- (2) Hapat e mëposhtëm dhe afatet kohore do të përdoren si udhërrëfyes për zbatimin e rregullave të përbashkëta të barazimit përfundimtar:
 - (a) Përshtatja e të gjithë njehsorëve: Të gjithë TSO-të e SA CE kanë ndryshuar pajisjet matëse të tyre dhe janë në gjendje të matin shkëmbimet e energjisë në periudës e barazimit përfundimtar TSO-TSO.
 - (b) Emërimi i entiteteve: Funkzioni i llogaritjes të CCU, funksioni i barazimit përfundimtar së CCU dhe detyrat e faturimit janë emëruar në një ose disa entitete sipas nenit 3 të këtij CCU.
 - (c) Implementimi i funksionit të llogaritjes të CCU: entiteti ose entitetet të cilave u është besuar funksioni i llogaritjes të CCU duhet të implementojnë funksionin e llogaritjes të CCU. Të gjithë

	Propozimi i të gjitha TSO-ve kontinentale evropiane për rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë në përputhje me Nenin 51 (1) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195 të 23 nëntorit 2017 që është rregullore udhëzuese mbi balancimin e energjisë elektrike	PR-MO-009
	<i>ver. 1.0</i>	<i>Faqe 10 nga 14</i>
<i>Departamenti: Operimi i Tregut</i>		<i>Sektori: Barazimi Përfundimtar</i>

TSO-të e SA CE do të implementojnë ndërfaqet e tyre me funksionin e llogaritjes të CCU nëse është e nevojshme.

- (d) Implementimi i funksionit të barazimit përfundimtar së CCU: entiteti ose entitetet të cilave u është besuar funksioni i barazimit përfundimtar së CCU duhet të implementojnë funksionin e barazimit përfundimtar së CCU. Të gjithë TSO-të e SA CE duhet të implementojnë lidhjet e tyre me funksionin e barazimit përfundimtar CCU nëse është e nevojshme.
 - (e) Implementimi i detyrave të faturimit të CCU: entiteti ose entitetet të cilave u është besuar detyra e faturimit të CCU duhet të zbatojnë detyrat e faturimit të CCU. Të gjitha ndërfaqen e nevojshme duhet të jenë të konfiguruar.
 - (f) Testimi: Të gjithë TSO-të e SA CE do të testojnë ndërfaqet me llogaritjen e CCU, funksionin e barazimit përfundimtar së CCU dhe nëse është e zbatueshme, detyrën e faturimit të CCU.
 - (g) Operimi real: Nëse të gjitha testimet në përputhje me Nenin 4 (2) (f) të këtij CCU do të jenë të suksesshme, barazimi përfundimtar i përbashkët do të vazhdojë në kohë reale.
 - (h) Mekanizmi i rishikimit: Pas implementimit të këtyre rregullave të përbashkëta të barazimit përfundimtar, një mekanizëm shqyrtimi fillon nga fundi i vitit 2022, në të cilin TSO e SA CE do të shqyrtojnë CCU. Një rishikim do të bëhet të paktën çdo tre vjet pas shqyrtimit të parë të duhur deri në fund të vitit 2022. Në mekanizmin e rishikimit, mundësia për evoluimin e çmimeve të balancimit në vend të çmimeve të tregut të ditës së ardhshme do të vlerësohet. Përveç kësaj, mekanizmi i rishikimit mund të prekë, për shembull, parametrat e rregullave mbi çmimet të përshkruara në nenin 8 të këtij CCU, por edhe detaje teknike si grumbullimi i të dhënave. Çdo ndryshim në CCU duhet të dorëzohet nga autoritetet përkatëse rregullatore për miratim.
- (3) Të gjitha funksionet e barazimit përfundimtar në pajtim me nenet 19-22 të EBGL do të marrin parasysh se sasi të shkëmbimeve të qëllimshme energjisë mund të duhet të dorëzohen në një zgjidhje tjetër kohore nëse ndryshohet perioda e barazimit përfundimtar TSO-TSO për shkëmbimet e energjisë të paqëllimshme.

Neni 5

Funksionet e barazimit përfundimtar të përbashkët

- (1) Barazimi përfundimtar i përbashkët në pajtim me këtë CCU do të përbëhet nga funksioni i llogaritjes i CCU dhe funksioni i barazimit përfundimtar së CCU.
- (2) Qëllimi i funksionit të llogaritjes të CCU është llogaritja e shkëmbimeve të energjisë të paqëllimshme, për çdo periode të barazimit përfundimtar TSO-TSO brenda SA CE, në përputhje me Nenin 3 të këtij CCU.
- (3) Qëllimi i funksionit të barazimit përfundimtar së CCU është llogaritja e çmimit për shkëmbimin e paqëllimshëm të energjisë për secilën periode të barazimit përfundimtar TSO-TSO dhe të rrjedhave financiare midis të gjitha blloqeve LFC ose zonave LFC në SA CE si rezultat i devijimeve të paqëllimshme

	Propozimi i të gjitha TSO-ve kontinentale evropiane për rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë në përputhje me Nenin 51 (1) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195 të 23 nëntorit 2017 që është rregullore udhëzuese mbi balancimin e energjisë elektrike	PR-MO-009
	<i>ver. 1.0</i>	<i>Faqe 11 nga 14</i>
Departamenti: Operimi i Tregut		Sektori: Barazimi Përfundimtar

të energjisë për çdo periudë të barazimit përfundimtar të TSO-TSO, në përputhje me Nenin 3 të këtij CCU.

Neni 6

Perioda e barazimit përfundimtar

- (1) Perioda e barazimit përfundimtar TSO-TSO është caktuar që të jetë 15 minuta.
- (2) Perioda e barazimit përfundimtar TSO-TSO të çdo dite fillon menjëherë pas orës 00:00. Perioda e barazimit përfundimtar TSO-TSO do të jenë të njëpasnjëshme dhe jo të mbivendosura.

Neni 7

Përcaktimi i sasisë për periudë të barazimit përfundimtar TSO – TSO

- (1) Sasia e shkëmbimeve të qëllimshme të energjisë në përputhje me Nenin 50 (1) dhe 50 (3) të EBGL janë përcaktuar si më poshtë:
 - (a) Sasia i shkëmbimeve të qëllimshme të energjisë si rezultat i procesit të zëvendësimit të rezervës sipas Nenit 50 (1) (a) të EBGL është i përfshirë në programet e agreguara dhe të netuara të shkëmbimeve .
 - (b) Sasia i shkëmbimeve të qëllimshme të energjisë si rezultat i procesit të restaurimit të frekuencave me aktivizimin manual sipas Nenit 50 (1) (b) të EBGL është i barabartë me sasi të raportuara në programet e agreguara dhe të netuara të shkëmbimeve dhe / ose të dhënat e llogaritjes së energjisë në kufi nga TSO-të e zonave LFC.
 - (c) Sasia i shkëmbimeve të qëllimshme të energjisë si rezultat i procesit të restaurimit të frekuencave me aktivizim automatik sipas Nenit 50 (1) (c) të EBGL është i barabartë me volumin e raportuar në të dhënat e llogaritjes së energjisë në kufi nga TSO-të e zonave LFC.
 - (d) Sasia e shkëmbimit të qëllimshëm të energjisë si rezultat i procesit të netimit të jobalanceve sipas Nenit 50 (1) (d) të EBGL është i barabartë me volumin e raportuar në të dhënat e llogaritjes së energjisë në kufi nga TSO-të e zonave LFC.
 - (e) Sasia e shkëmbimit të qëllimshme të energjisë si rezultat i procesit të rregullimit stabilizues të frekuencës sipas Nenit 50 (3) (a) të EBGL është llogaritur nga funksioni i llogaritjes së CCFR për secilin bllok LFC ose zonë LFC për periudën e barazimit përfundimtar TSO-TSO si produkti i faktorit k të njoftuar dhe devijimit të frekuencës mesatare për atë periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO, në përputhje me CCFR.
 - (f) Sasia e shkëmbimeve të qëllimshme të energjisë si rezultat i periodes së ndryshimit (rritje / ulje) sipas Nenit 50 (3) (b) të EBGL dhe nenit 136 të SOGL është llogaritur nga funksioni i llogaritjes CCFR për secilin bllok LFC ose zonë LFC dhe për periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO, në pajtim me CCFR.

	Propozimi i të gjitha TSO-ve kontinentale evropiane për rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë në përputhje me Nenin 51 (1) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195 të 23 nëntorit 2017 që është rregullore udhëzuese mbi balancimin e energjisë elektrike	PR-MO-009
	<i>ver. 1.0</i>	<i>Faqe 12 nga 14</i>
Departamenti: Operimi i Tregut		Sektori: Barazimi Përfundimtar

- (g) Sasia i shkëmbimeve të qëllimshme të energjisë si rezultat i marrëveshjeve dypalëshe ose shumëpalëshe nëpërmjet vijave virtuale të cilat nuk mbulojnë nga pikat e mëparshme është i barabartë me volumin e raportuar në të dhënat e llogaritjes nga TSO-të e zonave përkatëse LFC.
- (2) Sasia e shkëmbimeve të paqëllimshme të energjisë sipas Nenit 51 (1) të EBGL është llogaritur, për çdo bllok LFC ose zonë LFC për periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO, si diferencë midis shkëmbimeve të energjisë sipas të dhënave të llogaritjes dhe shumës së ANES-it dhe të gjitha shkëmbimeve të qëllimshme të energjisë si rezultat i Nenit 50 (1) dhe 50 (3) të LBGL-së dhe Nenit 7 (1) të këtij CCU.

Neni 8

Rregullat mbi çmimet për shkëmbimet TSO – TSO brenda SA CE

- (1) Çmimi për shkëmbimin e energjisë të pa qëllimshme në përputhje me Nenin 51 (1) të EBGL do të llogaritet nga entitet i ngarkuar me funksionin e barazimit përfundimtar së CCU si shuma e komponenteve të mëposhtme në EUR / MWh për periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO:
- (a) Një komponentë e çmimit referent e llogaritur për çdo periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO si çmim mesatar i ponderuar i tregut një ditë para të të gjitha blloqeve LFC brenda SA CE për atë periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO, e matur me vlerën absolute të shumës së shkëmbimeve të qëllimshme të energjisë në përputhje me Nenin 50 (3) (a) të EBGL dhe shkëmbimeve të paqëllimshme të energjisë sipas Nenit 51 (1) të EBGL, të secilit bllok LFC. Do të zbatohen rregullat e mëposhtme:
- i. Në rast se ka më shumë se një çmim të tregut një ditë para për bllokun LFC për atë periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO, një çmim mesatar i ponderuar llogaritet nga entiteti së cilës i është besuar funksioni i barazimit përfundimtar dhe përdoret në 8 (1) (a) për bllokun përkatës LFC. Çmimi mesatar i ponderuar i një blloku LFC llogaritet duke ponderuar çmimet e tregut një ditë para të zonave LFC në atë bllok LFC me faktorin përkatës k të njoftuar të secilës zonë LFC. Nëse nuk ka çmim të tregut për një ditë më parë në një zonë LFC brenda bllokut LFC, kjo zonë LFC nuk konsiderohet për llogaritjen e çmimit mesatar të ponderuar të bllokut LFC.
 - ii. Në rast se ka më shumë se një çmim të tregut një ditë para në një zonë LFC për atë periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO, TSO që vepron në zonën LFC mund të vendosë se cilin çmim ose çmime do të përdorë për përcaktimin e çmimit të tregut të ditës së mëparshme të zonës LFC.
 - iii. Në rast se nuk ka një çmim të tregut para në një bllok LFC për atë periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO, çmimi i jobalanceve për atë bllok LFC për atë periudë të caktuar

	Propozimi i të gjitha TSO-ve kontinentale evropiane për rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë në përputhje me Nenin 51 (1) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195 të 23 nëntorit 2017 që është rregullore udhëzuese mbi balancimin e energjisë elektrike	PR-MO-009
	<i>ver. 1.0</i>	<i>Faqe 13 nga 14</i>
<i>Departamenti: Operimi i Tregut</i>		<i>Sektori: Barazimi Përfundimtar</i>

të barazimit përfundimtar TSO-TSO përdoret në Nenin 8 (1) (a) në vend të një çmimi të tregut një ditë para. Në rastin e çmimeve të dyfishta, llogaritet një çmim mesatar.

- (b) Një komponentë e varur nga frekuenca, e zbatueshme vetëm nëse vlera absolute e devijimit mesatar të frekuencës për periodën e barazimit përfundimtar TSO-TSO tejkalon vlerën absolute të vlerës minimale të pragut (20 mHz). Komponenta e varur nga frekuenca llogaritet si funksion i devijimit mesatar të frekuencës për secilën periodë të barazimit përfundimtar TSO-TSO, duke përdorur një gradient ndërmjet kufirit minimal dhe pragut maksimal (dy (2) EUR/MWh/mHz). Do të zbatohen rregullat e mëposhtme:

- i. Vlera absolute e vlerës minimale të pragut është 20 mHz.
- ii. Vlera absolute e vlerës maksimale të pragut është 100 mHz.
- iii. Gradienti është dy (2) EUR/ MWh /mHz
- iv. Në rast të një devijimi mesatar pozitiv të frekuencës që tejkalon vlerën minimale të pragut në drejtim pozitiv (+20 mHz), por që nuk tejkalon vlerën maksimale të pragut në drejtim pozitiv (+100 mHz), ky funksion zbatohet për devijimin mesatar të frekuencës të zvogëluar me vlerën absolute të vlerës minimale të pragut (20 mHz).
- v. Në rast të një devijimi mesatar negativ të frekuencës që tejkalon vlerën minimale të pragut në drejtim negativ (-20 mHz), por që nuk tejkalon vlerën maksimale të pragut në drejtim negativ (- 100 mHz), ky funksion aplikohet në devijimin e frekuencës të rritur me vlerën absolute të vlerës minimale të pragut (20 mHz).
- vi. Në rastin e një devijimi mesatar pozitiv të frekuencës që tejkalon pragun maksimal në drejtim pozitiv (+ 100 mHz), komponenta e varur nga frekuenca vendoset si komponenta e varur nga frekuenca e llogaritur në një devijim të frekuencës së vlerës maksimale të pragut në drejtim pozitiv (+ 100 mHz).
- vii. Në rastin e një devijimi negativ të frekuencës që tejkalon pragun maksimal në drejtim negativ (-100 mHz), komponenta e varur nga frekuenca përcaktohet si komponentë e varur nga frekuenca e llogaritur në një devijim të frekuencës së vlerës së pragut maksimal në drejtim negativ (-100 mHz) .
- viii. Në rastin e një sistemi HVDC që lidh dy TSO SA CE, komponenta e varur nga frekuenca mund të mos jetë e zbatueshme.

- (2) Sipas nenit 51 (1) (a) të EBGL, çmimi për shkëmbimin e energjisë të paqëllimshme duhet të reflektojë çmimin për energjinë balancuese. Sipas nenit 8 (1) (a) të këtij CCU, çmimet e tregut një ditë para, të cilat reflektojnë çmimet e balancimit, përdoren si një komponentë për të përcaktuar çmimin për shkëmbimet e energjisë të paqëllimshme. Të gjithë TSO-të e SA CE mund t'u propozojnë autoriteteve përkatëse rregullatore që të përdorin çmimet e jobalanceve në vend të çmimeve të tregut një ditë para në përputhje me mekanizmin e rishikimit në përputhje me Nenin 4 (2) (h) të këtij CCU.

	Propozimi i të gjitha TSO-ve kontinentale evropiane për rregullat e përbashkëta të barazimit përfundimtar për të gjitha shkëmbimet e paqëllimshme të energjisë në përputhje me Nenin 51 (1) të Rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195 të 23 nëntorit 2017 që është rregullore udhëzuese mbi balancimin e energjisë elektrike	PR-MO-009
	<i>ver. 1.0</i>	<i>Faqe 14 nga 14</i>
<i>Departamenti: Operimi i Tregut</i>		<i>Sektori: Barazimi Përfundimtar</i>

- (3) Në rast të ndarjes së rrjetit me më shumë se një bllok LFC të shkëputur, komponenta e varur nga frekuenca vendoset për secilën periudë të barazimit përfundimtar TSO-TSO gjatë asaj ndarje të rrjetit në zero (0) EUR / MWh / mHz për periudë të barazimit përfundimtar TSO- TSO.

Neni 9

Publikimi dhe implementimi i CCU

- (1) Të gjithë TSO-të e SA CE do të publikojnë CCU pa vonesa të panevojshme pasi që të gjitha autoritetet rregullatore relevante të SA CE të kenë miratuar CCU e propozuar ose është marrë një vendim nga ACER në përputhje me Nenet 5 (7), 6 (1) dhe 6 (2) të EBGL.
- (2) Të gjitha TSO-të e SA CE duhet të zbatojnë CCU në përputhje me Nenin 4 të këtij CCU.

Neni 10

Gjuha

Gjuha e referencës për këtë propozim do të jetë gjuha angleze. Për shmangien e dyshimit, kur TSO-të duhet të përkthejnë këtë propozim në gjuhën e tyre kombëtare, në rast të mospërputhjeve midis versionit anglisht të botuar nga TSO-të në përputhje me Nenin 7 të EBGL dhe çdo versioni në një gjuhë tjetër, TSO-të, në përputhje me legjislacionin kombëtar, do t'u sigurojnë autoriteteve përkatëse kombëtare rregullatore një përkthim të përditësuar të propozimit.